

med ham — i Havens Løb har faaet Betænkeligheder derved, navnlig hentede fra, hvad han den Gang fremhævede, nemlig den hiſtoriske Udvikling og de Betingelſer, ſom han ſyntes manglede for dette Systems Gjennemførelſe her i Landet, hvilke Betingelſer han angav ſom Fjødſel, Formue og en ſærlig Genialitet, men jeg tror ikke, at de Billeder, han rullede op for os, hentede fra England, beviſe Noget. Miniſterene betonedes ſelv allerſtærkeſt, at Samfundsforholdene i det ariſtokratiſke England ere høiſt ſæregne, at de netop ere ſæregne engelliſke, og vore Erfaringer herhjemme have jo tilſtrækkelig godtgjort, at ingen af de Betingelſer, ſom han fremſtillede, have været nødvendige for en danſk Regjering. Der er imidlertid Et, hvori jeg vil give ham Ret, og det er deri, at det parlamentariſke Regjeringsſyſtem kun kan gjennemføres ad den hiſtoriske Udviklings Vej, men jeg tror dog ikke, det har kunnet være Finanzminiſterens Mening den Gang, at denne Udvikling kun kan foregaa gjennem mere eller mindre blodige Revolutioner, ſaaledes ſom det er ſket i England. De lovgivende Forſamlinger ere i vore Dage de politiſke Balpladſer, hvor de Spørgſmaal, angaaende hvilke Sværdet i Fortiden maatte dømme, maa afgjøres. Jeg tror heller ikke, det har været Miniſterens Mening, at en ſaadan Udvikling nødvendigviſ maatte medtage 600 Aar. I vore Dage gaar al Udvikling hurtig, og ſaaledes har der hos os kun behøvedes en Menneſkealder for at naae til det Standpunkt, hvortil jeg i alt Fald tror, vi ere naaede. Naar man ſer tilbage til de ſeundne Aar og, paa de politiſke Erfaringer, vi have vundet, tror jeg ikke, man kan miſtkende, at der Punkt for Punkt er foregaaet en hiſtorisk Udvikling gjennem de forſkjellige Regjeringsſkifter, ſom have været Syſtemſkifter. Jeg tror, at dette — jeg ſkal ikke komme vidtloſtig ind herpaa ved at dvæle ved de enkelte Punkter — har medført, at vi Skridt for Skridt ere gaaede videre henimod Anerkendelſen af, at en Fortaaeſe mellem Regjeringen og Folkethinget er en Nødvendighed, ja, at vi ere naaede til det Punkt, at ethvert Regjeringsſkifte bag de politiſke Kulifter — om jeg ſaa tør kalde det — er en Umulighed hos os, og ved et frugtbart Samarbejde mellem den lovgivende Forſamling og Regjeringen kun er muligt gjennem Forſtaaeſe, Samraad og Overenſtomſt. At Fordringerne om den parlamentariſke Regjering i dette Dreblæk ere blevne ſtillede ſaa ſkarpt, ere komne til ligefrem Udtalelſe, er muligviſ en Feil, men hvad er Grunden til, at de ere komne frem paa denne Maade? Grunden dertil er at ſøge i den Modſtand, ſom Principet har mødt, og ſom er gaaet ud paa at erklære det uden Himmelf i Grundloven; dette har fremkaldt og fremtvunget den Form, Striden har antaget, ſkjøndt jeg og viſnok Alle, der mer eller mindre ønske, at vi maa naae til dette politiſke System, helſt vilde ſe, at det

kunde finde ſin ſtiltiende Anerkendelſe Skridt for Skridt, ſaaledes ſom det bæres frem af den hiſtoriske Udvikling. Her er ikke Tale om at gribe ind i Kongens Prærogativ; Striden dreier ſig ikke om Perſoner, men om de Principer, der ſkulle være de raadende i den politiſke Udvikling, det er en Paaſtand, ſom jeg ikke tror, at denne Forſamling kan opgive, og derfor maa jeg faſtholde, hvad vi forrige Gang udtalte i Adreſſen angaaende det parlamentariſke Regjeringsſystems Nødvendighed for den fremtidige Udvikling. — Forſlaget til Beſlutning ſlutter med at udtale, at vi forvente, at den Regjering, der kun kan støtte ſig til et meget lille Mindretal i denne Forſamling, men ſom møder afgjort Modſtand hos det absolute Flertal, nu vil ſøge en Løsning af den Strid, ſom ellers ſynes uløſelig. „Vi forvente,“ ſtaar der, „at Miniſteriet vil gjøre de fornødne Skridt til Fjernelſe af de Hindringer for Samfundens lykkelige Udvikling, ſom foranlediges ved den beſtaaende Uoverenſtemmelſe mellem Miniſteriet og Folkethinget.“ Jeg behøver ikke at tilſpie, at diſſe Hindringer enten kunne være det nuværende Miniſterium ſelv eller det nuværende Folkething. — Jeg ſkal endnu blot kortelig omtale Grunden til og Raaden, hvorpaa denne Beſlutning er fremkommen. Vi have foretrukket en ſimpel Beſlutningsform fremfor en gjentagen Henvendelſe til Hans Majestæt Kongen. Overfor Hans Majestæt udtalte Folkethinget i ſidſte Foraar ſin Opfattelſe af den ydelſelige Stilling; idag forhandle vi kun med den høie Regjering, ſom dog desværre ikke er her tilſtede. Vi ønske ikke at fremkalde noget Svær fra allerhøieſte Sted — ganſke viſt gjennem Miniſteriet — der græber ind i de egentlige politiſke Partiſtridigheder. Jeg udtaler, at vi ikke i Loyalitet ligeoverfor Hans Majestæt Kongen viſe for vore Modſtandere; men netop derfor ønske vi ikke at foranledige nogen kongelig Udtalelſe, der under de bevægede Tider, ſom ville komme, vilde kunne faae ſin Betænkelighed med Henſyn til den Anſvarfrihed i Folkets Bevidſthed, der er en nødvendig Betingelſe for, at det konſtitutionelle Monarki kan beſtyrkes her i Landet. — Vi have ledſaget dette Forſlag til Beſlutning med en Skrivelſe til Formanden. Denne Skrivelſe indeholder for ſaa vidt heller ikke noget Nyt; det er kun, hvad de ſamme Mænd, paa en enkelt Undtagelſe nær, alt have udtalt i Foraaret; men vi have ønsket at gjentage denne Udtalelſe i en beſtemtere Form, for at enhver Tvivl om den virkelige Stilling i dette Dreblæk kunde bortryddes, og for at aabne en Mulighed for, at vi kunne undgaa det Præcedens, der ligger i Forkaſtelſen af Finanzloven, hvilket ganſke viſt har og kan have baade ſine Betænkeligheder og ſine Fordele for Fremtiden. Vi have indbragt dette Forſlag, ſtøttet af en abſolut Majoritet her i Thinget, og der blev allerede forleden Dag reift Indvending derimod, Indvending imod en Praxis, man fandt ny. Jeg ſkal dog minde om, at den